

ПЕРЕДМОВА

Мета посібника — навчити дітей отримувати інформацію і знання з тексту.

Самостійний аналіз прочитаного — невід’ємна частина сучасного навчання. Посібник складено так, щоб спонукати дитину до читання. Завдання допомагають учням краще зрозуміти зміст, виокремлювати найважливіше, узагальнювати інформацію одного тексту, а також пов’язувати його з прочитаним раніше.

Робота із заголовками, усні та письмові перекази вчать дитину висловлювати свої думки.

Така інтелектуальна робота важка для учнів, тому наші тексти короткі і, водночас, цікаві. Але на кожному уроці потрібно працювати з кількома текстами. Отож, посібник стає ніби двоповерховим — на першому рівні все зрозуміло і легко, а на другому треба залучити немало зусиль, щоб усе зрозуміти і виконати усі завдання. Лише така робота дає змогу вийти на той рівень, якого вимагають нові стандарти навчання.

Узагальнюючи, хочемо зазначити, що наш посібник:

- готує дитину до майбутніх навчальних навантажень;
- формує навички сприйняття, аналізу і генерування інформації;
- розвиває розуміння рідної мови і її логічних структур.

ЯК ЧАСТО ОБІДАЄ КРОКОДИЛ

Ми їмо три-чотири рази щодня. А крокодил їсть лише один раз на тиждень. Якщо ж обід був дуже ситним, то ця тварина може нічого не їсти ще цілий місяць. Лежить собі на мілині, гріється на сонечку, доки знову не зголодне. А тоді виходить на полювання.

Хто їсть частіше: людина чи крокодил?

Людина.

Крокодил.

РИБА-МИСЛИВЕЦЬ

У спекотних країнах живе риба-мисливець. Вона підпливає до берега та струменем води збиває мух і комарів. Струмінь води летить так швидко, що вони не встигають утекти. Тому і потрапляють рибі на обід.

На кого полює риба-мисливець?

На риб.

На жаб.

На мух і комарів.

ТЕПЛОЛЮБНІ КОТИ

Предки домашніх котів жили в Африці. Згодом разом з людьми розселилися по всьому світові, дісталися найхолодніших місць. Але холод вони не люблять. У будь-якому приміщенні вибирають найтепліший куточок.

Де жили предки домашніх котів?

- В Америці. В Африці. У нашій місцевості.

ЯК БАЧАТЬ ЗМІЇ

Деякі змії реагують не лише на світло, а й на тепло. Тому даремно мишенятам ховатися від таких змій під листям. Тепло тіла викаже їх. А ось холодних жаб змії не помітять.

На що не реагують змії?

- На світло. На тепло. На звук.

В оповіданні «Риба-мисливець» є такі персонажі, як риба, мухи, комарі. А про кого розповідається у цьому тексті?

ЧОМУ СЛОН СПИТЬ СТОЯЧИ

Тіло слона має таку будову, що йому важко сісти чи лягти. Ці тварини навіть сплять стоячи, щоб вранці не вставати на ноги.

У могутніх ногах слона розташовані рецептори, завдяки яким вони вловлюють найменші струси землі. Дуже зручно, тупнувши ногою, передавати привіт рідним на віддаленому пасовищі або попередити їх про небезпеку.

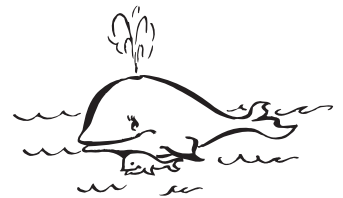

Чому слон спить стоячи?

- Надто тверда земля.
- Надто холодна земля.
- Йому важко вставати.

Дехто вважає, що кит — це риба. Але ж рибки з'являються з ікринок. А маленьких китів народжують мами і вигодовують їх молоком. Воно таке корисне, що за один день малюк виростає на стільки кілограмів, скільки важить доросла людина.

1) Чи можна кита назвати рибою?

- Так.
- Ні.

2) Чим мама кита годує своє дитинча?

- Молоком.
- Рибою.
- Кашею.

3) Як ти думаєш, хто важчий: маленький кит, якому виповнився рік, чи людина?

- Маленький кит.
- Людина.

НАВИЩО СОВІ ПУХНАСТЕ ПІР'Я

Зазвичай, тварину з м'якеньким пір'ям або шерстю ми уявляємо лагідною і доброю. Проте це не завжди так.

Ніхто не назве сову лагідною, а пір'я у неї пухнасте і м'якеньке. Воно допомагає цьому птахові літати цілком беззвучно, непомітно для ворогів.

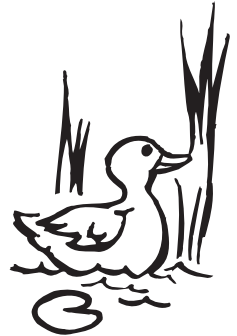
Чому пір'я в сови м'яке?

- Щоб її можна було погладити.
- Щоб до неї можна було пригорнутися.
- Щоб вона літала беззвучно.

МОКРА КУРКА

Чому кажуть «мокра курка», а не «мокра качка»? Справа в тому, що водоплавні птахи мають спеціальну залозу, яка виділяє жир і змащує пір'я. Тому вони не намокають. А курка такої залози не має.

1) Чи можна назвати качку водоплавною?

- Так.
- Ні.

2) Що відштовхує воду від пір'я качки?

- Гума.
- Жир.
- Повітря.

3) Який птах не належить до водоплавних?

- Гуска.
- Курка.
- Качка.

ЯЛИНКА І ПАЛЬМА

Ми звикли прикрашати ялинки на Новий рік. Але у спекотних країнах новорічним деревом є пальма. До того ж ялинки почали прикрашати порівняно недавно, а пальми — багато століть тому.

Яке дерево не прикрашають на Новий рік?

Ялинку.

Березу.

Пальму.

ЗИМОВІ ГРИБИ

Зазвичай гриби збирають влітку чи восени, але інколи і взимку. Зимові гриби з'являються тоді, коли в лісі стає тепліше після перших приморозків. Ці гриби — близькі родичі опеньків. Ростуть вони біля пеньків.

1) Чи ростуть гриби взимку?

Так.

Ні.

2) Де ростуть зимові гриби?

Біля пеньків.

На дахах.

На дорозі.

3) Які гриби близькі родичі зимових грибів?

Підберезники.

Білі гриби.

Опеньки.

КВІТКОВЕ ВАРЕННЯ

Найчастіше варення готують з фруктів і ягід. А деякі господині вміють варити його з квітів кульбаби чи пелюсток троянди. Таке квіткове варення не дуже смачне. Проте який у нього аромат! А приємний запах їжі не менш важливий, ніж смак.

Чи можна приготувати варення з квітів?

- Так. Ні.

КОЛІБРИ

Є пташка, яка літає вперед хвостом. Це — колібрі, найменша пташка на світі. Харчується це малятко нектаром квітів, як і метелик. За день з'їдає його вдвічі більше, ніж важить сама.

1) Яка пташка найменша в світі?

- Горобець. Синичка. Колібрі.

2) Яка пташка літає вперед хвостом?

- Папуга. Колібрі. Сокіл.

3) Чим харчується колібрі?

- Комахами. Листям. Нектаром.

Скільки серед цих текстів розповідей про тварин?

Скільки — про рослини?
